Η μητέρα μου (Γέροντος ἱερομ. Πετρωνίου Τανάσε)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 6 Μαΐου, 2013

Σ᾽ ὅλη τήν ζωή της ζοῦσε μιά βαθειά πνευματική ζωή. Στίς ἑορτές συμμετεῖχε μέ πολλή εὐλάβεια, ἀκόμη καί στίς μικρότερες. Βέβαια δέν γνώριζε ἀπό βιβλία, εἶχε διάκρισι καί διαίσθησι, δέν ἐγνώριζε ἀπό ἑορταστικούς κύκλους καί ὅμως συμμετεῖχε σ᾽ ὅλες τίς ἑορτές, στίς νηστεῖες καί στά ἐτήσια μνημόσυνα τῆς Ἐκκλησίας μας ἀλανθάστως.

Ἡ ἐλεημοσύνη της ἦτο ἡ βασική της φροντίδα σχεδόν σέ καθημερινή βάσι. Τούς ξένους τούς καλοῦσε ἀπό τόν δρόμο, τούς φιλοξενοῦσε σπίτι μας καί τούς ἀνέπαυε. Ποτέ δέν ἀνεχώρησε ἔστω καί ἕνας πτωχός ἀπό τό σπίτι μας μέ ἀδειανά τά χέρια.

Ὁ πατέρας μου τήν ὠνείδιζε ἐνίοτε, διότι εἶχε σέ μεγάλο βαθμό ἀνοικτά τά χέρια της.

Στά μνημόσυνα τῶν νεκρῶν συμμετεῖχε μέ πολλή εὐλάβεια. Κάθε Σάββατον πρωΐ ἔδινε ξεχωριστή ἐλεημοσύνη γιά τούς κοιμηθέντες: Μία λεκάνη γάλα ἤ φαγητό καί νερό πού μετέφερε ἡ ἴδια γιά τούς γείτονες.Κατόπιν ἀσχολεῖτο μέ τήν καθαριότητα τῶν ρούχων γιά τήν ἐπομένη ἡμέρα καί στήν συνέχεια ἐμαγείρευε τό φαγητό γιά τό τραπέζι τῆς Κυριακῆς, μετά τήν Θεία Λειτουργία, διότι τήν Κυριακή οὐδέποτε ἐμαγείρευε.

Ὅταν κτυποῦσε ἡ καμπάνα τοῦ ἑσπερινοῦ, ὅλες οἱ δουλειές γιά τήν αὐριανή ἡμέρα εἶχαν τελειώσει καί ἔτσι ἄρχισε τήν ἡμέρα τῆς Κυριακῆς. Τό πρωΐ τῆς Κυριακῆς ἐφορούσαμε ὅλοι τά καθαρά μας ροῦχα καί ἐσώρουχα καί ἐπηγαίναμε στήν ἐκκλησία.

Ὁ πατέρας μας σηκωνόταν πολύ πρωΐ, ἀφοῦ ἔκανε τήν προσευχή του, μετά ἐδιάβαζε τούς Χαιρετισμούς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπό τό Ὡρολόγιο καί κατόπιν ἐδιάβαζε περικοπές ἀπό τήν Καινή Διαθήκη. Ὅταν ἀναχωρούσαμε γιά τήν ἐκκλησία, πρῶτα ἐζητούσαμε συγγνώμη οἱ μέν ἀπό τούς δέ: «Συγχωρέστε», καί «ὁ Θεός νά σέ συγχωρέση!» Αὐτό συνέβαινε ὄχι μόνο μεταξύ μας, μέ τούς ἀνθρώπους τοῦ σπιτιοῦ μας, ἀλλά καί μέ τούς γείτονες.

Τίς νηστεῖες-τίς τρεῖς ἡμέρες τῆς ἑβδομάδος Δευτέρα, Τετάρτη καί Παρασκευή, καθώς καί τίς μεγάλες νηστεῖες τίς κρατοῦσε μέ πολλή εὐλάβεια καί ἀκρίβεια, καθώς

καί τά μικρά παιδιά, ἔστω καί νά ἦσαν ἄρρωστα. Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή ἦτο ἕνα γεγονός σημαντικό στήν χριστιανική ζωή ὅλων μας. Εἴχαμε σκεύη διατηρημένα μόνο γι᾽ αὐτόν τόν καιρό: ὅπως λεκάνες, πιάτα καί κουτάλια. Τό Πάσχα καί τά Χριστούγεννα ἡ γιορτές στά χωριά μας διαρκοῦσαν πολλές ἡμέρες.

Ἡ μητέρα μου ἦτο μία ἀνεπανάληπτη νοικοκυρά. Αὐτή ἔραβε, ὕφαινε στόν ἀργαλειό, ἔπλεκε. Μᾶς ἔκανε ἡ ἴδια ὅλα τά ἐνδύματά μας: Ὑποκάμισα, παλτά, γελέκια, ζακέτες, καθώς καί βελέντζες καί ἄλλα σκεπάσματα γιά τά κρεββάτια μας. Ἐμεγάλωσε ὀκτώ παιδιά, ἕξι κορίτσια καί δύο ἀγόρια καί μᾶς ἀνέθρεψε ὅλα μέ τόν φόβο τοῦ Θεοῦ, μέ σεβασμό ἀπέναντι στούς ἀνθρώπους καί μέ τιμή. Δέν λυπόταν νά μᾶς δέρνη κιόλας, ὅταν χαλούσαμε τήν τάξι τοῦ «κοινοβίου» της.

Εὐλάβεια, πίστις, ἐκπλήρωσις τῶν χριστιανικῶν μας παραδοσιακῶν καθηκόντων μᾶς εἶχαν γίνει φυσική συνήθεια. Ἐπήγαζαν μέσα ἀπό τήν ὕπαρξί της. Ὁμοίως ἡ ἀγάπη της γιά τόν Θεό, ἡ καλωσύνη, ἡ μετριοφροσύνη της...

Κάποτε, ὅταν εὑρέθηκα στό καταφύγιο τῆς πόλεως Μπροστένι, ἐπῆγα μία ἐπίσκεψι καί νά μείνω τό Ἅγιο Πάσχα στό σπίτι μας, καί θυμήθηκα τίς χριστιανικές μας συνήθειες τίς ὁποῖες δέν εἶδα πάλι ἀπό τήν παιδική μου ἡλικία. Ἠμπόρεσα νά συνομιλήσω μαζί της καί κατάλαβα τότε πόσο βαθειά ἦτο ἡ χριστιανική της ζωή.

Τήν Μεγάλη Πέμπτη ἀναχώρησε τό πρωΐ ἀπό τό σπίτι, καί ὅταν ἐπέστρεψε καί τήν ἐρώτησα, ἔμαθα μέ μεγάλη μου ἔκπληξι ὅτι εἶχε πάει σέ μιά ἀσθενῆ γειτόνισσα νά τῆς κάνη ἕνα δῶρο, νά τῆς πλύνη τά πόδια εἰς ἀνάμνησιν τῆς ταπεινώσεως τοῦ Ἰησοῦ μας πρό τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. «Ὁ Κύριος νά πλύνη τά πόδια τῶν Μαθητῶν Του κι ἐγώ νά μή κάνω τίποτε γι᾽ Αὐτόν; Μοῦ ἀπήντησε. Ἔκαμα κι ἐγώ κάτι παρόμοιο. Ἔπλυνα τά πόδια τῆς Μαρίας τοῦ Γαβριήλ, ἡ ὁποία εἶναι ἄρρωστη στό κρεββάτι καί τῆς ἐφόρεσα ἕνα ζευγάρι κάλτσες ἀπό τίς δικές μας καινούργιες».

Τήν Μεγάλη Παρασκευή ἦτο ὅλη τήν ἡμέρα μέ τά μάτια της δακρυσμένα. «ὅταν σκέπτωμαι, μοῦ ἔλεγε, πόσα ὑπέφερε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός γιά ἐμᾶς, μοῦ ἔρχεται νά κλαίω καί νά στενάζω ἀπό πόνο».

Τό Μέγα Σάββατο, ὅταν ἐμεῖς ἐθαυμάζαμε τά τσουρέκια καί τά κουλούρια πού μᾶς παρεσκεύαζε γιά τό Πάσχα, αὐτή μᾶς ἔλεγε: «Τά ἔκαμα τόσο ὡραῖα ὄχι γιά νά τά εὐχαριστηθῆτε τρώγοντάς τα, διότι δέν μοῦ ἔρχεται οὔτε νά ἀγγίξω, ἀλλά τά ἔκανα ἔτσι πρῶτα γιά τήν δόξα τοῦ Κυρίου μας, πού αὔριο ἀνασταίνεται».

Σάν γερόντισσα στήν ἡλικία, παρότι ἔπασχε ἀπό ἀσθένειες, οὐδέποτε ἀπουσίασε ἀπό τήν ἐκκλησία. Διατηροῦσαν μία συνήθεια οἱ νοικοκυρές νά ἀσπάζωνται τό χέρι τῶν γερόντων καί τῶν χηρῶν καί νά τούς βάζουν στό χέρι χρήματα. Κάποτε μ᾽ ἐρώτησε, ἄν εἶναι καλό αὐτό πού κάνει δηλαδή, νά παίρνη χρήματα.

Μοῦ ἔλεγε: «Ποτέ δέν ἐξοδεύω αὐτά τά χρήματα γιά μένα, ἀλλά ἀγοράζω μέ αὐτά κεριά καί τά ἀνάβω μπροστά στήν Κυρία Θεοτόκο· καί στό σπίτι μου γιά κάθε φράγκο κάνω καί ἀπό δέκα μετάνοιες, γιά τήν ὑγεία πού μοῦ ἔδωσε.

Ἄλλη φορά ἤθελα νά μάθω τί ξέρει ἡ μητέρα μου ἀπό τήν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας. Μοῦ ἔλεγε τότε τό Σύμβολο τῆς Πίστεως, τό Ὄνειρο τῆς Παναγίας, τήν Ἐπιστολή, τά ὁποῖα ἀπήγγειλλε ἀπό στήθους. Ἐπίσης ὁλόκληρα κείμενα ἀπό τό Ἱερό Εὐαγγέλιο καί τούς Ψαλμούς. Μοῦ ἔλεγε τόν 49ον Ψαλμό. Ἐγνώριζε ἀπό στήθους πολλές προσευχές, τροπάρια, στιχηρά τῶν ἑορτῶν, τά ὁποῖα ἐμάθαινε στήν ἐκκλησία. Ἐθαύμασα γιά ὅλα αὐτά διότι δέν μοῦ εἶχε δώσει κάποια αἴσθησι ὅτι τά ἐγνώριζε καί τά κρατοῦσε μέσα της μέ πολλή ἀφοσίωσι.

Πάντοτε στήν προσευχή. Πρίν νά βγοῦμε ἀπό τό σπίτι, τήν ἐβλέπαμε ἀμέσως καί ἐπήγαινε στά εἰκονίσματα. Ἔκανε τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ, ἔκανε μερικές μετάνοιες καί μετά ἄρχιζε τίς δουλειές της. Τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τῆς Κυρίας Θεοτόκου τά ἔλεγε μέ πολλή ψυχική θερμότητα, μέ ἐμπιστοσύνη καί ἀκλόνητη ἐλπίδα στήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Γιά τόν θάνατό της ἦτο προετοιμασμένη, πρίν ἀπό πολύ καιρό. Τό φόρεμά της γιά τόν τάφο της, τό σεντόνι γιά τό φέρετρό της καί ἕνα μάτσο κεριά τά εἶχε ἑτοιμάσει καί τά κρατοῦσε στό σεντοῦκι της.

Μερικές ἑβδομάδες πρίν ἀπό τόν θάνατό της, πηγαίνοντας νά τήν ἰδῶ ἀκόμη μιά φορά, τῆς ἔδωσα μία δεσμίδα κερί καθαρό, πού μοῦ τό χάρισε ὁ π. Μακάριος. Τῆς ἔδωσα μεγάλη χαρά γι᾽ αὐτά. Τά ἔβαλε στό σεντοῦκι της καί μ᾽ αὐτή τήν εὐκαιρία εἶδα τί εἶχε μέσα.

Ἐπέρασε στήν αἰωνιότητα στίς 4 Ἰουλίου 1967, μετά ἀπό κάποια ὀλιγόμηνη ἀσθένεια.

Ἀκόμη, πρίν ἀπό τήν νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων-τήν χρονιά αὐτή διαρκοῦσε μόνο τρεῖς ἡμέρες-ἐκάλεσε τήν ἀδελφή μου Γλυκερία: «Νά καλέσης τόν πάτερ Ἰονίκα νά μέ ἐξομολογήση καί νά μέ κοινωνήση».

Ἐνήστευσε τρεῖς ἡμέρες, ἐξωμολογήθηκε καί κοινώνησε. Τό Σάββατο 1η Ἰουλίου πλύθηκε, ἄλλαξε, κατά τήν συνήθειά της, χτενίσθηκε καί εἶπε στήν Γλυκερία:

- Πάρε τό σεντόνι καί σκέπασέ με, διότι νά, βλέπεις, ἔρχονται στόν δρόμο τρεῖς γυναῖκες στά λευκά ντυμένες.

- Ποῦ εἶναι μαμά; Τήν ἐρώτησε ἡ Γλυκερία κυττάζοντας πρός τό παράθυρο χωρίς νά ἰδῆ κάποιον..

- Ἄφησε. Αὐτές ἔχουν δουλειά μέ μένα καί ὄχι μέ σένα...

Κάποια νύκτα ἀπό τίς τελευταῖες της εἶδε στό ὄνειρό της τόν Δημήτριο, τόν μικρότερο γυιό της πού πέθανε πρῶτος ἀπ᾽ ὅλους μας, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ἦτο πάντοτε ἀπαρηγόρητη...Ἦτο τό παιδί μέ λευκό ὑποκάμισο, μέ τό κεφάλι ἄσκεπο, μέσα σ᾽ ἕνα μεγάλο λιβάδι καί συνέλλεγε λουλούδια.

- Τί κάνεις ἐδῶ; Τόν ἐρώτησε ἐκείνη.

- Μαζεύω λουλούδια, τῆς ἀπήντησε ὁ γυιός της.

- Καί γιατί εἶσαι ἀσκέπαστος στό κεφάλι; Ἐγώ σοῦ φόρεσα καπελλάκι.

- ’Εδῶ δέν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπ᾽ αὐτά, τῆς ἀπήντησε χαρούμενος ὁ γυιός της....

Μετά τήν Θεία Κοινωνία τό πρόσωπό της ἀλλοιώθηκε. Δέν ἔφαγε πλέον πάλι τίποτε, ἀλλά ζητοῦσε μόνο κρῦο νερό γιά νά δροσίζεται, ἐπειδή καιγόταν στόν πυρεττό. Κατόπιν εἶχε μεγάλη εὐθυμία, τήν ὁποία οὐδέποτε εἶχε δείξει καί ἄρχισε νά ψάλλη ἀπό τά τροπάρια πού εἶχε μάθει στήν ἐκκλησία: «Χριστός ἀνέστη...», «Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε...», «Ἡ Γέννησίς σου Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν...», τό τροπάριο τῆς Πεντηκοστῆς καί ἄλλα. Ἀκόμη προσευχόταν ἀκατάπαυστα: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν μέ τήν ἁμαρτωλή. Μητέρα τοῦ Κυρίου μου, ἐλέησόν με τήν ἁμαρτωλή». «Κύριε μή τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μηδέ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με», τόν 50ον Ψαλμό καί ἐπανελάμβανε πάντοτε: «Δέξου Κύριε αὐτούς πού ἔρχονται σέ Σένα καί μετά δέξου καί μένα...».

Τήν τελευταία ἡμέρα, μῆνα καί νύκτα πρός τήν ἡμέρα Τρίτη, δέν κοιμήθηκε καθόλου, ἀλλά προσευχόταν συνεχῶς ψιθυριστά. Κατόπιν εἶπε στήν Γλυκερία: «Νά μοῦ κάνης ὡραῖο μνημόσυνο μέ κόλυβα, μέ πρόσφορο, μέ λουλούδια καί....νά δώσης στόν πάτερ (Πετρώνιο) λευκή τήν λύσι τῶν ἁμαρτιῶν μου νά τήν ἔχη σάν ἐνθύμιο ἀπό τήν μάννα του...».

Τήν τρίτη τό πρωΐ, 4η Ἰουλίου, ὅταν ἤρχοντο οἱ πρῶτες ἀκτῖνες στό παράθυρο τοῦ δωματίου της, ἐζήτησε ἀπό τήν Γλυκερία τό κερί, ἄνοιξε τά μάτια της καί ἐψιθύρισε: «Συγχώρεσέ με...!», κατόπιν ἐστράφη πρός τό ἄλλο μέρος καί ἐκοιμήθη ὁριστικά...Ἡ ψυχή της ἐπέταξε ἀπό τό χωμάτινο σκεῦος τοῦ σώματός της, πού τόσο πολύ βασανίσθηκε καί ταλαιπωρήθηκε. Τό πρόσωπό της ἦτο εἰρηνικό καί ἕνα χαμόγελο κρεμόταν ἀπό τά χείλη της...

Ἔζησε περίπου 87 χρόνια, ἀπό τά ὁποῖα 39 μέ τόν ἄνδρα της καί τά ὑπόλοιπα 25 σάν χήρα. Γεννήθηκε στίς 8 Σεπτεμβρίου 1880, παντρεύθηκε τόν Ἰανουάριο τοῦ 1903, ἀπέθανε στίς 4 Ἰουλίου 1967.

Ὁ πατέρας μου γεννήθηκε τό 1873 καί ἀπέθανε τήν 1ην Αὐγούστου 1942.

(Μετάφρασις – Ἐπιμέλεια: Ὑπό Ἀδελφῶν Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου, Ἁγίου Ὄρους Ἄθω 2002)

[Τό κείμενο προέρχεται ἀπό τά ἀρχεῖα τοῦ πατρός Δαμασκηνοῦ Γρηγοριάτου, τόν ὁποῖον καί εὐχαριστοῦμε θερμά γιά τήν παραχώρηση τῶν ἀρχείων, ὅπως ἐπίσης εὐχαριστοῦμε καί τόν γέροντα τῆς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου πατέρα Γεώργιο Καψάνη γιά τήν εὐλογία καί τήν ἄδεια δημοσίευσης]

(Πηγή ηλ. κειμένου: Ἀναβάσεις*)*